

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt
Fél évre	2 »
Negyed évre	1 »

Felelős szerkesztő:
Fehér János.
 Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.
 A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatatra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.

Magánhirdetések legutányosabban, árszabály szerint.
 Hivatalos hirdetések díja: 100 szög 2 frt, ezentúl minden megkezdett szög szónál 60 krral több.
 Lapunk számára hirdetőket elfogad a „Reuter ügyvitel” és a Magyar Távir. Iroda” hirdetés íródjai Budapest, Granátos-utca 1. szám.

Tél küszöbén.

Beköszönt ma-holnap a tél, a maga rideg és mosolygó valójával. December apó — a tél — megjelenése nagyjelentőségű a társadalmi élelben.

Itt lesz a tél! Centralizálója két mélyreható, fontos dolgnak: »panem et circenses», a gyönyörnek és a kenyer-hiánynak.

Mert a tél összpontosítja mindkettőt: a gyönyört és nyomorúságot. És mindkettőt rendszerint a nagyobb, központosító helyekre, minők a városok.

A városi élet nagyobb szabású volta, s a kiterjedtebb társadalmi élet, a lakosok ügyrendi, mint személyi tömege, a kulturális viszonyok, a mód és alkalom természetesebb talajt nyújt a társaság központosítására; s így nemcsak azok, kiket az élet-hivatás és kenyérkereset különböző ágai és irányai ott tartanak állandón, hanem azok is, kik egyébként a vidék népességét, intelligenciáját képezik, azok is behűződnek ez időszakra, hogy úgy mondjuk, enyhét nyujtóbbr fészkebe: a városokba.

A városi élet a tél saisonja!

És a társadalmi élet azután meghozza mindazt, mit a »szokásjog« ezen időszakra »idők öla« szentesített.

Magá a zord időszak is összeterel, összekényszerít bennünket.

A természet haldokló öleiben nincs más csak pusztaság, s amit a szép tavasz és nyár pazarul nyujt szívnék, — léleknek egyaránt, befödi a jég és hó egyhangú, fázós képe. S így az ember, — ki társas lény —, minden természeti élvezetek hiányában melegét gyűjt lakása kandallóiban, a nélkülözni kényszerített fényes napsugarat pedig pótolják a gyertyán, a lámpák, a gáz- és villamfény. A virulás szakát a szobában ápoli déli növények, s a természet szabad madarainak csicsérgő zenéjét dal, zongora és muzsika szó. A rét, füvek s fák virágának illatát parfüm, az andalító nyári esti séták helyett beáll a tñnc korszaka.

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCAJA.

Egy szegény asszony védelme.

Irta: dr. Csösz Imre.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. —

A történelemnek, melyet már az óvilág bölcselő szónoka oly jól nevezett el »az élet mesterének«, komoly tanulmányozója alig tűzhet maga elé szebb föladatot, mint egy az emlékezetben kortársai és az utókor által is, félreismert vagy épen üldözött embernek, legyen az férfi vagy nő, — nevét mindamag szennytől megtisztítani, melyet az évszázadok, csaknem összeszedve az igazság ellen, kentek rá. A bíraló észszel dolgozó történetírónak elég oka van föltenni, hogy a kortárs vagy tudatlanságból, vagy hazugságból, illetőleg partérdékváljmi gyakran itelnek el oly embert, a ki bátran szembezállott századának előítéleteivel, szakított korának irányzatával és merészebb léptekkel haladt a maga »el« szabott úton ama nagy és nemes cél felé, melyet, bár utána búgó imádság epedez százczek ajakán, — némelyek alacsony önzése, gyáva kislelkűsége nem birt méltányolni, annal kevesebbé fölfogni, átérteni. A nevére méltó historikusnak még azt is föl kell tennie, hogy a későbbi írók, akárhánszor elvakítva, balra tévesztve, irélelőideik igazaknak tetsző adatai és itelelei által, hűségesen tapossák ezeken nyomdokait sok időn

Élünk! Élünk kell!! Az élet pedig a mozgás és cselekvés örökös és újult folyása mind a sirig: akár komoly munkában, akár szórakozásban.

És a hosszú téli esték és éjjek erre kiválóan jók, erre különösen hivatottak is.

Nos és megindul az élet! Az örömök és gyönyörök élete igazán, széles e hazában.

Szerkesztőségek és nyomdák tudják ezt legjobban, ott igazán önkénytelenül is nyilvántartják az élet örömeinek »belépő jegyei«, meghívók, plakátok és belépti jegyek képeiben. Aztán a nyilvános közönetek, nyugtázások, felülfizetések és referádák számtalan rendű és rangú fajtában. A hirdetésekben, melyek keztyűk, legezűk és a legpompásabb és legolcsóbb idénycikkekről és bál ruhákról szólnak s melyek ott láthatók utca hosszant az izléssel és fényvel berendezett kirakatokban.

De hiszen jól van ez így, így is kell annak lenni. Az élet a komoly munka időszaka, de az élet az élvezetek kora is legyen, szépen, részarányosan megosztva.

Csak hogy van ennek az »eremnek« más oldala is. A figyelő szem a jők öltözött és jól táplált emberek eleganciája és mosolya középett lát más ist, így tél elején.

Látja az erdők és mezők városba szorult madarait és látja az emberi társadalom napról napra lengődő »nyulait«, kikről úgy szól a mondás: »ha nyulat teremtelt az Isten, ad hozzá bokrot is!« s kik ezen elvet részint sükség, részint kényszerűség s részint rozsz akarából szó szerint vallják is.

Látja biz ott a kutató szem az inség és nyomorúságot is.

És soha jobban mint most! Most! midőn legjobban kéri a rongy, mely leplezni kívánja a mezítelenséget, midőn legjobban feltűnik a nyomor és inség, a pusztává tarolt föld képe, minden zöldülő remény, minden tápot nyujtó gyümölcse nélkül az égnek.

Mikor fület csipő, zűgő-bűgő szél járja az utcákat s jól öltözött ember is futva megyen tova, most a legmegkapóbban tñnik szembe

a rongyokba csavart láb, a reszkető tagok, a didergő, enyhét kereső, éhezője, nyomorultja a társadalomnak.

S míg az előbbi a tél romantikája lesz, — mely párolog thea mellé, rózsaszínű arcok és rózsás kedvű emberek közé vezet, mely órákra szerez örömet és gyönyört, sőt melyből szűvődnek a »Hymen« ezer meséi, — addig a másik kép az élet drámája, sok-sok tragódiai megoldással.

És a nyomorúság tragikus megoldásai a gyilok, a szeny, a piszok, a gázságok láncszemei egészen a börtön ajtójá.

Éshánszor volnának ezek maggátolhatók, megakadályozhatók! Hánszor nem kellene több, mint a túlhajtott élvezetek — fölös morszái!

Hölgyek és Urak! El ne felejtsek a tél közelgő öröme között, a tél nyomorultjait!!

Az élet tragódijának szánandó szereplőit.

Frank Zoltán.

Felhívás

Erzsébet királyné emléksobrara, örökoszorújára és jötekonyági alapítványára való adakozásra.

»Bizony sirathatják őt a magyarok, mért legjobb barátjait vesztették el benne.

A koronás király ezen emlékeztes szavainak visszhangot kell támasztaniok minden magyar szívében, de különösen minden magyar honleány szívében.

Ennek a visszhangnak azt kell válaszolni: »nem vesztettük őt el; mienk lesz az égben, mienk marad lelkünk szent emlékében, melyet gyermekeinkre hagyunk örökségül; mienk lesz e haza szentelt földén márvány emléksobraban, melyhirdeti a ja és késő századoknak, hogy volt Magyarországnak egy királynéja, ki tökéletes mintaképe volt a királynénak és a nőnek; a ki viselte koronáin és töviskoszorúin kívül az erények csillag-környét felkent homloka körül.

Ez emléksobornak a magyar nemzet háladatos-sága látható monumentumát kell képezni. Ez emléksobornban egyesülni kell mindannak, a mi nagy szép és eszményi.

A magyar nemzet honleányainak kell felkarolni ez emléksobor létesítését minél gyorsabban, haladéktalanul.

„Xantippe war ein böses Weib,
 Der Zank war ihr ein Zeilvertrieb.“

De hát — kérhetőjk joggal: »Megfele-e a valóságnak azon állítás, hogy Xantippa olyan rozsz nő volt?«

A következőkben erről szándékozom behatóan és a történelmi adatok lelkiismeretes fölhasználásával beszélni. — Vagy igaz ugyanis az, vagy nem igaz. — Ha igaz a Xantippáról naiglan is közszaion forgó véle-mény, akkor méltán megérdemli keserves sorsát; de hogyha nem igaz, akkor mentűk meg legalább mi egy szegény asszonynak, több mint húsz évszázad óta bepiszkolt becsületét, és tisztítsuk meg átkosnak kikiáltott emlékét.

Legelőbben ismerkedjünk meg a vadlott Xantippának személyével. — Xantippa tehát Sokrates hites felesége. Korát, éveinek számát illetőleg biztos fölvilá-gosítással nem szolgálhatok és pedig azért, mivel nő volt, és így még — a különben úrnökkel szemben eléggé udvariatlan görög írók is e tekintetben etiquet-szerűen hallgatnak, azt azonban egész határozottsággal tudjuk, hogy jóval fiatalabb volt mint Sokrates. Ez ugyanis védőbeszédében »hetven estendő meghaladott« férfúnak nevez magát, és Xantippa néhány nappal rá, egy kis gyermekkel keresi őt föl börtönében. — Hogy szép asszony vala, azt magától Sokratesől is tudjuk, a ki egyszerű sétálni készülőde feleségéhez így szól: »Oh, kedves nőm! Nagyon jól tudom, te nem azért mégysz

„Der Xereswein erfreut den Leib,
 Xantippe war ein böses Weib.“

S ezen utóbbi verset ismételve és mintegy megolvalva, hadartuk tovább:

Ezen esztendőben a gyásznak az legyen a pompánk, a mit a haza oltárára teszünk le áldozatul.

A magyar nővilághoz szólunk, melyet nem oszt széjjel se pártviszály, se gyűlölet, de melyet egyesít, összetart a közös hazaszeret. E közös szent érzelmű nevében indítjuk meg országáért az adománygyűjtést megdicsőült Erzsébet királyné emlékére.

Az emlékszóbor és a magyar hölgyek által tervezett nemis ércösörű költségein túl fenmarad összegyet fordítsuk a magyar hölgyek által leteremtendő jótékonykassági és erényjuttalmazó alap megteremtésére.

Bizunk, hogy ez alap olyan nagy lesz mint a magyar nemzet halaja, szívemessége; megfelelő Erzsébet királyné által emlékének!

Budapest, 1898. évi szeptember hó 22-én.

Az »Erzsébet királyné-alap« Az »Erzsébet királyné-alap«

ügyvezető bizottsága: központi bizottsága:

Dr. Jókai Mór s. k. ösv. gróf Teleki Sándorné s. k. elnök.

Lesz-e hát kiegyezés?

— Kérde: egy kiszagda. —

E cím alatt a napokban egy érdekes rópirat jelent meg, a melyet aktuális jellegéül fogva egész terjedelmében közzéteszünk, s felhívjuk rá — már eleve is — közönségünk becses figyelmét.

Íme a rópirat:

»Őszre hajlik az idő. A mi termést adott az idén szántóföld és rét, szőlő és gyümölcsös, kisebb nagyobb bankóra váltva elment már, hol adóba, hol kamatra, no meg egy kis télire valóra. A mi kevés még maradt abból a jó jsten segedelmével, valahogy kiteleünk mi kiszagdak.

Hanem új magot tetünk a földbe, új munkát adunk szőlőbe, gyümölcsösbe, egy kis hizlálni valót is szerezünk, a miből pénzelné lehet, egyszóval kezdünk dolgozni a jövő esztendő megélhetésére.

De megélhetünk-e és hogyan? Ez az aggodalmas kérdés szánt barátokat homlokunkra. Tudni kéne már, hogy mi lesz a kiegyezés doigában? Megcsinálják-e a külön vámtéreltet, vagy megmaradunk-e úgy, a hogy eddig voltunk? Ha a nagy uraknak tán nem sürgős ez a kérdés, ha az ország hazában rá is érnek nagyokat és hosszúakat mondani, nekünk gazdáknak nagyon sürgős ám idejekarán tisztában lenni azzal, érdemes-e buzát vetni, szőlőt és gyümölcsöt termelni, szarvasmarhát és disznót nevelni és hizlálni?

És nem csupán mi kiszagdak tekintünk elszorult lélekkel az élé, a mi lesz, hanem velünk együtt egy sereg iparos, meg kézműves, apró emberek, a kik kezük után keresik a mindennapit s a kiknek nagyon belevág a számtásukba, hogy a politikus nagy urak miképpen viszik dűlőre az ország sorsát.

Lehet, hogy mi nem tudjuk megérteni, micsoda magas politika van a kiegyezés kérdése mögött, vagy tan azt se bírjuk fölfigyni észszel, hogy az a törvény-paragrafus, a mire az urak hivatkoznak, merre csavar-

ható, a szerint, a mint jobb-vagy balpárti képviselő nyul hozzá. De azt tisztá észszel látjuk, hogy a kik megcsinálták 67-ben a kiegyezést, nem gondolhattak arra, hogy valamikor az ő törvényük által kárt okozzanak Magyarországnak, Ha jónak látták akkor megcsinálni a gazdasági közbőséget, akkor annak föntartása csak attól függéhet, hogy ez bevált-e vagy sem? Olyan törvényt csak nem csinált Deak Ferenc, a mely azt mondja, hogy: ha a közös vámtéreltet hasznára is volt az országnak s ha a külön vámtéreltet kárt is okozna, mégis meg kell csinálni a külön vámtéreltet, ha az osztrákoknak nincsen országgyűlésük, a melylyel a gazdasági szövetséget meg lehet kötni.

Sokat beszélnek és vitákoznak mostanában a fölött, hogy mit értsünk az önálló rendelkezés alatt; hogy ez a szó parancsolja-e, vagy pedig csak megengedi-e a külön vámtéreltet? Hát egyenes észszel nem lehet más érteni az önálló rendelkezés alatt, mint azt, hogy az ország azt teheti, a mit jónak lát. Teszem fel, ha én a szomszédommal közös legelőt tartok, de kikötöm, hogy az esetben, ha meghal, vagy más veszi át az ő gazdaságát, akkor nekem van jogom önállóan rendelkezni. Már most beáll ez az eset és csupán csak rajtam múlik, hogy a másik gazdával fölirtasam-e a közös legelőt vagy sem? Nem azt nézem-e, hogy hasznomra volt-e eddig s hasznomra lesz-e továbbra is ez a közbőség? S ha látom, hogy ez hasznomra volt és lesz, hat akkor boldog észszel ahhoz kötöm magam, hogy nem legeltek közösen, mert megállapodásunk szerint nekem jogom van ehhez? Hát nem mondaná mindenki hogy elment az eszem, ha megfosztanám magam a szemmel látható haszontól, holott csupán csak tőlem függ, hogy megartsam és biztosítsam azt továbbra is?

No hát, szakasztott ilyennek látjuk mi kiszagdak a kiegyezési kérdést.

Mi azt látjuk, hogy a mi buzánknak, borunknak, gyümölcsünknek, marhánknak, sertésünknek van egy piaca; amikor termelünk vagy hizlalunk, előre kiszámíthatjuk, mibe kerül egy mássa szem vagy jószág, s mivel tudjuk hogy mennyi szállítási költséget kell fizetnünk Ausztriába, kikalkuláljuk, hogy érdemes-e és mit érdemes termelni. Ha fölállítják a vámSOROMPÓKAT, egyszerű vége szakad a bizonyos számtásnak. Nemcsak, hogy a vám drágábbá teszi jószágunkat, de azt se tudjuk, hogy most már a megrágult szem és jószág bir-e versenyezni az osztrák piacom más, idegen országbelivel és ha nem bir, mennyivel lesz olcsóbb ideháza is a mi buzánk és jószágunk; mivel hisz annyi lesz, hogy az egyik gazda a másikat nyomja le az árakban, csak hogy a nyakán ne maradjon a mit termelt.

Én nem hiszem, hogy az osztrákok, a mi szép szeméinkért, beeresztik ingyen a mi gabonánkat és marhánkat, ha mi vámot szedünk az ő posztójuk és divatcikkük után. Háboruszkodni fognak bizony velünk s a hogy én látom a dolgot, a háború költségeit mi gazdák fogjuk majd megfizetni. Legelső sorban is mi kiszagdak, a kiket mindjárt az első egy-két esztendő

nagyon keservesen próbál ki. Ha mar olyan nagyok kell az uraknak a külön vámtéreltet, hát mondja meg Kossuth Ferenc uram, hány vigyuk majd termésünket, ha az osztrákoknak nem kell, vagy drága lesz? A bánáti Luzának hol lesz az új piaca? A debreceni és bekési disznókereskedő hova szállítsa hízóit? A kecskeméti szőlősgazdák miből fognak pénzelné, ha nyakukon rothad szőlő és gyümölcs?

De hát azt is mondják, hogy majd terem ipar Magyarországon s akkor lesz, a ki elfogyaszssa, a mit a gazda termel. Hát kit akarnak ezzel bolondítani? Hát mi kiszagdak megélünk addig, a míg az a nagyipar megterem itt Magyarországon? Vagy hát mindegy az uraknak, ha egy pár ezer kiszagda, a tőzsgyökerez magyar faj, ki is pusztul, csak vagyonosodjon meg itt nálunk egy pár cseh meg osztrák gyáros? Mert csak idegen kapitálissal lehet nagyipart csinálni Magyarországon s ennek az idegen kapitálisnak a haszna is csak idegen kézbe és nem magyar kézbe jut.

Van azonban még egy kérdésünk? Hát mi lesz abból az ezer meg ezer kisiparosból és kézművesből, a ki családát tart fenn, addig fizet és élni akar? M lesz ezekkel, ha a nagyipar kiveszi a szájukból a kenyeret? Álljanak be napszámossá, gyári munkásnak az idegen gyároshoz, vagy álljanak ki az utcaszakra koldulni feleségükkel, gyerekeikkel?

Uram, ott főnn az országgyűlésben, jó lesz ám a kis emberekre is gondolni, mielőtt az ország sorsa fölött döntenek. Jó lesz ám latba vetni mi ér többet Magyarországnak: az a sok ezer többnyire igaz magyar gazda és iparos, vagy egy-két száz gazdag és milliómosodó idegen tőkepénzes? Mert mi érezzük, tisztán látjuk, hogy belepusztulnak, ha a mai rendet fölforgatják.

A legnagyobb lelketlenség kell hozzá, hogy ebben az életkérdésben, a mely álmatlan éjszakákat okoz sok ezer embernek, a kormány is egyre húzza-halasztgatja a dolgot. Ha nincs bátorsga nyiltan megmondani, hogy mit akar, akkor mondjon le és adja át a kormányt olyanoknak, a kik meg merik mondani minmindenkivel szemben az igazat, a Bánffy taktikája nem ér egy fabatkát sem: ne szokra nézzen, a kik az országgyűlésben rakoncátlanok, hanem nézzen bennük, akiket a megélhetés gondja ószít. Ha azt hiszi, hogy nem elég erős megbirkózni velük, hát adjon helyet erősebb karu és elszántabb embernek. Beszéljen végre őszintén és egyenesen, mint ahogy magyar emberhez illik: marad-e a gazdasági kiegyezés a régi, vagy felállítja-e a vámSOROMPÓT? Ha eltökélte, hogy megmenti a gazdákat, ne féljen, mi mellette leszünk s majd észszérítjük a bakafantokodókat, de ha elég gyenge lesz, és enged nekik és a bársny-székhez jobban ragaszkodik, mint a gazdák igazához, akkor legyen elkészülve rá, hogy szembe fogja magát találni azokat, nem akik szóval és furlanggal, hanem becsületes munkával szolgálják hazájukat.

sétálni, hogy körültekint, hanem hogy szemeket hódít és bámúlják szépségedet — nemde? »

Ennyit egyelőre Xantippa személyéről.

De hát Sokrates csakugyan oly szerencsétlen volt Xantippa mellett, amint azt a hagyomány és a közvélemény állítja? Vajon csakugyan olyan gonosz kiallhatatlan volt. Vagyis igazat adhatunk-e *Bandius Dózsa*-nak, ki azt mondja, hogy az irgalmasság legnemesebb cselekedetét Sokratesel szemben akkor gyakorolták, midőn a mérég pohár által nejtől örökre megszabadították?!

Ily és effélé kérdések merülnek föl a Xantippáról majdnem közkézen forgó beszédek fölött komolyabban tündőző emlékekben.

Nem hozom annak kimondásában, egész nyiltan bevallom, hogy a későbbi és különösen az alexandriai korszak görög iroinak följegyzései szerfölött megnehezítik védői tisztelet. — Mert hiszen nem lehet egy minden ízében elvetemült, a szó-szoros értelmében rossz, riktóbb színekben festeni, mint ezek az írók teszik Xantippával. Korantsem elegendésnek meg csapárógó mesterségére valló eljárásukban fölborolásával és élénk ecsetelésével annak, hogy a nagy urak civalodó, pórtparvokodó, szeszélyes és kiallhatatlan természetű volt, de még azt is tudni akarják, hogy a házas élet felhős óraiban tetlegesen is bántalmazta Sokrateset.

Bizonyítékul hivatkoznak adatokra is, a melyek leverő tanúságot tennének arról, hogy Sokrates és neje között a házastársi szeretet s ragaszkodás épen nem volt a legbensőbb.

Laártesi Diogenes írja, hogy Xantippa a piacom fényes nappal tépte le az últönyt férjéről, ugyancsak

ő beszéli el, hogy egy közöttük lefolyt heves szóváltás után, Xantippa moslékkal öntötte végig élete párját, a mire az egész nyugodtsággal csak annyit szólt: »Tudtam, hogy dörgés után eső szokott következnie. Plutarchusnál azt olvassuk, hogy egykor a vendégek jelenlétében kísértette meg Xantippa tetteleg ellátni férjét, de beérte azzal, hogy az étellel és itallal megrakott asztalt fordítá föl dűhében. Ismét egy más író mondja, hogy midőn Alhibiades — Sokratesnek egyik kedvelt tanítványa — oktatójának egy nagy pogácsát küldött ajándékba, Xantippa ezt kezéből kiragadta, földhöz csapta, és aztán összevissza taposata, mire Sokrates jófűtlen mosolygva, csak ezt jegyzé meg: »Lám! most te sem ehett belőle.«

De nem folytatom tovább. Csak azt mondom, hogy ilyenét családi jeleneteket garmada száma hordanak föl a jelzett időszak írói, a kiknek azonban teljes hitelt adunk nem szabad, nem lehet. — A görögök, mint azt a történelmi kritika eléggé igazolta — éices, az emberek gyöngéire Argus-szemmel vadászó, a furlang alacsony fogásaival dolgozó, és épen azért itéletében egyoldáú, elfogult egy népség voltak, és nagyon szerették különösen hírneves egyéneiket az adomák és mende-mondák kétes értelmű nimbusával körülvenni. Kiváltképp pedig az alexandriai kor írói e részben igazán heted-hét országra szóló buzgalmat fejtenék ki, és az adomák és »különfélék« meg a rövid hírek hájhaszásában s ékes tollal való megírásában, még a napjainknak annyira bámult jurnalistái is eltörpülnek mellettük. — Főképp a bölcseleti elmék voltak kitéve ezen írók majdnem hóbotoszerű esetenkedéseinek, és ha egy kissé halásnak ígérkező thema jutott valamelyik nagy emberről, főleg philosophusról, tolluk alá,

ezt már azután siettek cifrán és föltűntet keltő módon föloldozni. — Mire nézve egy csöppet sem lehet csodálkozni azon, hogy Sokrates életrajzában Xantippának egy ily gyalázatos szerepet adtak. Azt tudták, mert hiszen olvastak Sokrates kortársainak: Plátón és Xenophon művében egyet más arról, hogy ez a nagy bölcselem élt a legjobb egyetértésben nevével, már most ezt okvetetlen meg kellett az utókor részére minél tarkább-barkább vonásokban örökíteni, hogy így annál több hívtó szerezzenek magoknak. S ha Plátón és Xenophon, ezen kortársak, nem illusztrálták a Sokrates és neje közti viszonyt eléggé, megtevék ez írók a philantropiának, melyet borúra-derüre hangoztatának, nevében — kerek 200. év múltán, — S így hallotta az egyik ezt, a másik azt, és születtek meg az adomák különböző nemei, melyeknek azonban hitelt semmi esetre sem adhatunk. — Azután meg a moralisták szerették kiválóan Sokrateset, mint akiben az antik világ legnagyobb moralistáját tisztelték és bámúlak — a csodaszérség dicsőítő fényével körülvenni. Eme csodaszérség pedig mily könnyen és gyönyörűen igazolható gondolak, — ha szögesen ellentétes világítás helyezik Sokrates Xantippával, a jó férjet a rossz feleséggel, a legnagyobb moralistát a világ leggonoszabb szülöttével. — Tudták azt jól, hogy ama latin szavakban kifejezett igazság szerint: »Opposita inxta se posita magis elucescunt« — az ellentéteknek egymáshoz való helyezése által a fény nagysága az árny nagysággal egyenletesen fog úszni, és hogy Sokrates, mint moralista, annál nagyobb ámulatba fogja ejteni a világot, minél nagyobb bajokat kelle nejtől hosszú évszoron keresztül kiallania.

(Folyt. köv.)

Előfizetési felhívás!

Tisztelettel kérjük azon t. előfizetőket, kiknek előfizetése a múlt hó végével lejárt, szíveskedjenek ez irányban mielőbb intézkedni.

Azon t. előfizetőinket, kik előfizetéseikkel hátralékban vannak, ezáltal is tisztelettel kérjük, hogy hátralékaikat kiadóhivatalunkba mielőbb eljuttatni szíveskedjenek.

A „Felvidéki Híradó” előfizetési ára:

Égész évre	— — — — — 4 frt
Fél évre	— — — — — 2 „

Kiváló tisztelettel

A „Felvidéki Híradó” szerkesztősége és kiadóhivatala.

H I R E N K.

— **Közgyűlés.** A turóc-i olvasó-egylet s társas-kör ma délután két órakor közgyűlést tart, a melyre a tagok ez úton is meghívattak. — Valóban kívánatos volna, hogy a közgyűlésen a tagok minél többen megjelenjenek. Itt az ősz s jön a tél, az eszme megzűléseinek és kivételének évadjai. A turóc-i magyarságra pedig sok, de nagyon sok üdvös eszme megzűléseire és következetes keresztül vite lére van szükség.

— **Valasztmányi ülés.** A turócmegyeyi jótékony nőegylet október hó 4-én d. u. rendkívüli választmányi ülést tart, a melynek célja az »Erzsébet királyné-alap« központi bizottsága által hozzája intézett megkeresés elintézése. Nevezett bizottság ugyanis megkeresete a jótékony nőegyletet, hogy gyűjtést eszközöljön, a melyben a megye valamennyi hölgye részt vegyen. Az »Erzsébet királyné-alap« célja, hogy a befolyt adományokból felséges királynéknak koporsójára, mint a magyar hölgyek emlék-koporsójára, az Erzsébet királyné emlék-szobrának fordíttassék; végül hogy a gyűjtött alapból esetleg még fennmaradó rész emberbarát célokra fordítható legyen. — Az erre vonatkozó felhívás különben mai számunk második közleményében olvasható.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter, *Lohotky* Ilona okleveles tanítóónő a turóc-szent-mártoni állami elemi iskolához rendes tanítóónővé nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Dávidné Eibenstein* Paula turóc-szent-mártoni elemi iskolai rendes tanítóónő jelenlegi minőségében a stubnya-fürdői elemi iskolához áthelyezte.

— **Javító-érettségi vizsga.** A helybeli állami felső-kereskedelmi iskolában szeptember hó 27-én tartott meg a javító-érettségi vizsga. dr. *Scholz* Ágost egyetemi tanár és *Adonikó* Kálmán, Turócvármegye alispánja elnöklelte alatt. Hat tanuló veit részt a vizsgán, a kik közül öt megfelelt, egy pedig egy évre vettettet vissz. Ugyanekkor tartattak a magánvizsgák is. Jelenkezett 4 tanuló, kik közül kető leletette az alsó osztály tantárgyaiból az előírt vizsgát, egy tanuló két tárgyból javító vizsgára, egy pedig egy év múlva ismételtető újabb vizsgára utasítottatott.

— **A ruttkai izz. hitközség** szeptember hó 22-én Ö Felsőge Erzsébet királyné lelki üdvéért gyzásintézetet tartott, mely alkalomból a szépen dekorált zsinagógában a község egész intelligenciája megjelent s *Schwarz* Miksa kántor (képeztett rabbi) meghatóan szép beszédet tartott, mely mélyen megindította az egész hallgató közönséget. A beszéd után a megboldogult királyasszony lelki üdvéért szép héber és magyar imát mondott.

— **Tanítók közgyűlése.** Folyó hó 27-ikén tartotta a beszercebányai róm. kath. tanítóegylet rendes évi közgyűlést Beszercebányán a püspöki palotában. — A gyűlés megnyitása előtt az összes megjelent tagok a váttempóba mentek, a hol nagy közönség jelenlétében Erzsébet királyné gyzásos elhunytá alkalmából, lelkiüdvéért nagys. és főt *Machovich* Izidor apát és egyházmegyei főtanfelügyelőt mondott reggel 9 órakor ünnepélyes gyzásmisét. — Az elnök megnyitó beszédében meghatóan emlékezett meg Felsőge Királynéknak szomorú haláláról és gyönyörűen méltatta érdemeit. A megnyitó beszédet a jegyzőkönyvben örökítették meg. — A gyűlés gazdag tárgyszorozata közül kiválóan megkelt emlékeznit Benisek Imre alsó-turóc-i tanfelügyelő urnak *Canisius* nagy kath. paedagógus halálának 300 ik évfordulója alkalmából tartott gyönyörű emlékszedjéről. — A nagygyűlés méltánytól továbbá *Szmetana* József znióváraljai igazgató-tanítónak a tanügy terén és az egyesület érdekei körül kifejtett áldásdús tevékenységét s az egyesület tiszteletbeli tagjává választotta. Az egyesület eddigi tiszteletbeli tagjai *Márkus* Gyula c. püspök, pápai praelatus, esztergomi apát-kanonok, *Majer* István c. püspök, érseki helynök esztergomi nagy prépost, *Bogovcevič* Róbert egri kanonok stb., *Bettera* Kálmán kir. tanácsos és polgármester, *Komlóssy* Ferenc kanonok és orsz. képviselő, *Szabó* Ferenc nagybecsereki plébános, *Tomcsányi* Gyula kir. erdőtanácsos és erdőigazgató, *Ember* Karoly polg. isk. tan-képző intézeti igazgató és szerkesztő és *Lubrich* Ágoston egyetemi ny. r. tanár és tud. akadémiai r. tag.

— **Frank Zoltán** áll. kir. polg. isk. tanár, hirdető munkatársunk, ez úton kérj föl lapunk t. olvasóit, hogy »*Percak álmok*« című kötetére kibocsájtott előfizetési felhívást, szíveskedjenek mindazok, — kiknek

birtokában van, — azt vagy neki, vagy *Moskóciné* helybeli cégőhöz, avagy a mű kiadóhoz (*Forster*, *Vesselenyi* és *Tarsa*, *Miskolc*) az előfizetési díjjakkal együtt, mielőbb eljuttatni. A művet magát újból ajánljuk a nagy közönség partfogó figyelmébe.

— **Egy panszav lap loyaltása.** A Rózsahegyen megjelent pansz av irányú »*Slovenske Listy*« címűt lap szeptember 17-én, tehát a temetés napján megjelent számában a magyar nemzet gyzásával foglalkozva a következőképen ír: »Eltekintve a zsidó hiperloyalisok jaggatásától, a magyar körök is mély gyzásba vannak borulva. Annak a hírnek, hogy a királyné nincs többé, úgy kellett hatni rájuk, mint az égi haboronak, mely a mező minden termésének elpusztításával fenyeget. A magyaroknak jó okuk van sirni az ő Erzsébéjök után. El is neveztek őt védő angyalunknak és soha emberi teremés ezt az elnevezést úgy meg nem érdemelte, mint a királyné. Bárminő hideg maradt a monarchia minden mozgalmával szemben és ha nem is adott semmit a politikára és az uralkodásra, a magyarok még is hathatós odaadását élveztek és épen abban az időben, mikor ügyöknek az udvarnál a leghatalmasabb képviselőkre volt szükség. »Erzsébet királyné szép zemei egyegy biztató pillantással nem egyszer úzték el a gondok felhőt az akkori legtekintélyesebb magyar államférfi homlokáról, *Andrássy* Gyula jól értette a »cherchez la femme« politikát és ez annál jobban sikerült neki, mert az egész világ azon megyőződésben élt, mintha az osztrák császárné a magyar országos és politikai ügyekkel egyáltalán nem törődék. »A 60 as években egyszerre elterjedt a hír, hogy Erzsébet királyné üzes barátja a magyar nemzetnek és hogy enné fogva célul tűzte ki magát tőkéletesíteni a magyar nyelvben és irodalomban. Ez okból oda küldötték neki *Falk Miksát*, hogy bevezesse a magyar nyelv és irodalom édes titkaiba. Lehet, hogy *Falk* úr legujabb magyar voltánál a magyarság dolgában tényleg a leghivatottabb volt erre. Ez a zsidó pakálta össze az udvar szép egyetértését Pesttel. »Gondoljuk, hogy eznek nagy hála indító oka: Erzsébetnek a magyarok iránt érzelt rokonszenve. Mi többiek abból a szeretetből nem sokat tapasztaltunk s azért úgy kell értelmeznünk a dolgot, hogy a tónak hozzájárulása ahhoz az emlékhöz nem lehet szívesen látott dolog, mert nem felelne meg Erzsébet királyné szellemének, mely védő angyala volt ugyan a magyaroknak, de nem nekünk s így bizonyára illetlenség volna tola-kodni oda, a hol eddig ránk nincs szükség. Csak a magyar türelmesség magyarázhatja meg, hogy Magyarországon büntetlenül ilyen dolgokat még tő nyelven is lehet írni.

— **Ésköv. *Sztankay* Margit s *Toperczer* Sándor** okl. gyzószerező folyó évi október hó 18-án d. e. 10 órakor a selmeobányai ág. evang. templomban fognak egymásnak örök hűséget esküdni.

— **A királyné szobra.** Nagy arányokban folynak az adakozások a királyné szobrára. Az eddig begyűlt összeg közel jár a félmillióhoz, hogy minő lesz a szobor és hol lesz felállítva, azt ma még senki sem tudná megmondani. A közmmunkatáncs a *Gizellára* érdekelten foglalt állást, Legelőkelőbb szobrászainknak az a kérése, hogy a királyné szobrát márványból kell kifáraggni és nem ércből. Amde mivel a márványszobor nem kerül valami túlságos sokba és a mi klímánk nem alkalmas a márványszobrokhoz, a márványszobrot legelőszérűbb lenne fedett helyiségben felállítani. Erre a célra aztán legalkalmasabb lenne a városliget, mindjárt az *Andrássy-út* végén. Ott lehetne egy gyönyörű fedett palmaligetet készíttetni s a közepén díszelgene a királyné szobra. E hely befogadná mindazokat, kiknek odahaza nincs fűtött szobájuk, vagy a kik egy kiállott betegség után labadoznak. Ez eszme hívei azt állítják — s igazuk is van —, hogy ily módon jöltevoje lenne a királyné még halála után is az embereknek.

— **Dr. *Blumenfeld* Mór**, volt turóc-szent-mártoni, jelenleg nagybittise: ügyvéd, legközelebb *Jász-Ladányba* teszi át lakását, a hol házat és birtokot vett, s a hol mint alföldi ember bizonyára megfogja találni mindazt, a miután a felvidékre került alföldi emberek vágyakoznak.

— **A »F. M. K. E.«** központi igazgató-választmánya m. hó 22-én ülést tartott, a mely alkalommal az képezte a megbeszélés tárgyat, hogy az egyesület miként fejezhetné ki a hazánkat ért gyzás nagyságához méltó szomorú érzéseit.

— **Az országos népképző-egylest** felhívást intézett az ország valamennyi nőegyletéhez a szeptember hó 21-én tartott rendkívüli közgyűlésen való részvétel végett. A közgyűlés tárgyat azon módzatok megbeszélése képezte, hogy miként fejezzék ki a nőegyletek együttes mély részvételüket a trón számolya előtt. A turóc-i jótékony nőegylet a közgyűlésen való képviselévelélel üv. Szülők *Gézáné* úrnő ő nagyságát, mint a fővárosban lakó tiszteletbeli elnököt bíztta meg. Egyben tudatta a népképző egylest elnök-ségével, hogy a hozandó határozatokhoz hozzájárul.

— **A budapesti őszi gyümölcs- és aitalános kertészeti kiállítás elhalasztása.** Szomorúság tölti el a magyar nemzetet — hódolatleljesen szeretett Királynéknak gyzásos elhunytá miatt: a mindnyájunkat betöltő mély gyzás nem engedi, hogy kiállítások tartassanak. Ebből kiindulva, halasztottuk el a jövő évre a folyó év október 9-16-kára tervezett kiállítást; de el is kellett halasztani e kiállítást, mert a nép könyveivel áztatott és a szent ravatalra helyezett koszorúba kötöttük azon virágokat, a melyek az őszi kiállítást ékesítheték volna. Országos magyar kertészeti egylest.

— **Az »Illusztrált Lapok«** című, havonként kétszer minden hó 1-én és 15-én magyar, francia és német nyelven megjelenő szépirodalmi, művészeti és kritikai folyóiratot, melynek célja a magyar művészetet a külfölddel is megismertetni, szívesen ajánljuk megrendelésre. Főszerkesztési *Laszky* Albert, felügyelő *Ilosvai* Hugó. Előfizetési ára egész évre 10 frt, fél évre 5 frt. Kiadóhivatal: VII. Kerepesi út 63. szám.

Téli menetrend a magyar kir. államvasutakon.

Ruttká—Budapest.

Vegyesvonat ind. d. u. 3:16, érk. reggel 5:20.
Személyvonat ind. d. u. 5:40, érk. d. e. 10:35.
Gyorsvonat ind. reggel 5:30, érk. d. u. 12:50.
Személyvonat ind. reggel 7:00, érk. este 7:45.
Gyorsvonat ind. d. u. 2:21, érk. este 9:25.

Turóc-Szt.-Márton—Budapest.

Vegyesvonat ind. d. u. 3:31, érk. reggel 5:20.
Személyvonat ind. este 6:2, érk. d. e. 10:35.
Gyorsvonat ind. reggel 5:41, érk. d. u. 12:50.
Személyvonat ind. reggel 7:16, érk. este 7:45.
Gyorsvonat ind. d. u. 2:30, érk. este 9:25.

Budapest—Turóc-Szt.-Márton.

Gyorsvonat ind. reggel 7:30, érk. d. u. 2:12.
Személyvonat ind. d. e. 9:35, érk. este 7:51.
Gyorsvonat ind. d. u. 3:45, érk. este 10:40.
Személyvonat ind. d. u. 5:20, érk. d. e. 9:8.
Vegyesvonat ind. éjjel 11:00, érk. d. u. 1:10.

Turóc-Szt. Márton—Ruttká.

Gyorsvonat ind. d. u. 2:12, érk. d. u. 2:20.
Személyvonat ind. este 7:57, érk. este 8:00.
Gyorsvonat ind. este 10:40, érk. este 10:48.
Személyvonat ind. d. e. 9:8, érk. d. e. 9:22.
Vegyesvonat ind. d. u. 1:10, érk. d. u. 1:24.

Ny i l t t é r.

Az e rovatban foglaltakért nem vállal felelőséget a szerk

Selyem damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatosb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (ca. és kir. udvari szállító) **Zürichben.** Magyar levelezés. Svájcha kétszeres lovábólvelelve ragasztand

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes
savanyuvíz

Mint nyálka oldó szer
ugy magában mint meleg tejjel vegyítve
köhögésnél, rekedtség-
nél, tüdőhurtnál stb.
legjobb gyzószikkrel ajánlatik.

Nehézen emésztő gyomor-
hurtnál kitünő hatása van!

Kap-
ható **Schwarz** Kálmán cég-
nél

A tél előtt.

Önfentartási hare: ezt kitlzi ma és a közelebbi időkben Magyarországon.

Nem külső ellenséggel — azzal könnyebb volna — benső jóbarátunkkal, a monarchia másik felével, Ausztriával. »Hídeg szelek fújnak oman ellentünk«, mondja maga Jókai; de ez csak szelid kültői hasonlat.

Adáz és kitartó gyűlölet az, amivel ellentünk törnek, hogy magunkkal ragadjanak a pusztulásba.

Nem közögi harc ez; ott belátják, semmit sem tehetnek ellentünk az uralkodó nélkül.

Anyagi éltettkben akarnak bennünket megbentíteni, tudván, hogy a mivelődéstünk, egész előreléhalásunk ebbe a bűnlásba belesorvadhat.

Még mindig a régi osztrák jelszó: először szegényekké akarnak bennünket tenni, a rábság azután magától következik.

És erről a háboruságról mondják azt a félhivatalosok, hogy folyik a kiegyezés munkája.

Soha kormányfőriak, parlamentek, az egész politika munkája annyira nem ment meg a magyar közönség zsebére és ekszisztenciájára, mint ez, ami ma és a közelebbi jövőjében folyik.

Ezért érthető az általános izgalom, mely idehaza elfog mindenkit, hiszen nemcsak magyar állam becsületese érdekének megmentéséről vagy elvesztéséről van szó, hanem egyenként, kinek-kinek az ekszisztenciájáról. Ez a jövő, amelyben a Magyar Hírlap tudja a maga feladatát, amely a lehető legintelligenszabab az osztrák prés ellen, mert azok ilyen eszközökkel verednek.

Ők maguk brutálisak és túlnak a nagylelkűséget követelik.

A Magyar Hírlap már radikális multja is kötelezi, hogy ne engedjen e vénszuszpolitikanak, amelyet némelyek ithorral is ajánlanak.

Ellenkezőleg: ez újsg a végső fog igaztani a magyar érdekek mellett és hiszi, hogy hasznos szolgálatokat tehet az önfentartás nagy, izgalmas és bizonyára nem vértelen harcában.

Politikai program helyett — amelyet szíves és ismerős olvasóink már úgy se kének fölünk — ime egy kis utalás a jelenre és a jövőre. Nehéz tellnek lesz, eseményekben gazdag és — hisszük — dicsőséges is.

Ami pedig a Magyar Hírlap illeti, szintén nem akarjuk untani az olvasót hosszú torrvirral és részletekkel. Valamennyi régi támaszuk mellettünk maradt. A szerkesztőség, élén Fenyő Sándorral a régi maradt. Újak jöttek és a téli szezonban már megvalósíthatjuk régi ábrándunkat: szépirodalmi tekintetben olyan lesz a Magyar Hírlap, amelyen soha semmi magyar napilap nem volt még.

Néhány nap mulva megkezdjük a világirodalom egyik legnagyobb alakjának, az első regényírónak, a Magyar Hírlap legbensőbb munkatársának: **Jókai Mórnak új regényét, melyet számunkra írt.**

Jókai regényének címe: **Cyász-orjok**, a tárgya maga is érdekfeszítő és a legmodernebb a szó nemese értelmében.

Ugyancsak a téli szezonban lesz alkalmunk közreadni **Bródy Sándornak** hosszabb munkáját: **A kömives** című realiztikus szerelmi történetet.

Szépirodalmi munkákkal, tárcákkal, regényekkel látták el lapunkat a multban.

Ambrus Zoltán, Bársony István, Benedek Elek, Beniczky Bajza Lenke, Bródy Sándor, Dóczy Lajos, Endrősi Sándor, Fesztay Árpád, Gárdonyi Géza, Hellai Jenő, Horvát Janka, Hubai Jenő, Ignóus, Jókai Mór, Kazár Emil, Komáromy András dr., Kürthy Emil, Lengyel Laura, Lovik Károly, Márkus Miksa, Mikszáth Kálmán, Pekár Gyula, Petoeli István, Pósa Lajos, Radó Antal, Szabóné Nagall Janka, Szilágyi Sándor, Turóc István, Várady Antal.

Ezek tulnyomó részéhez lesz szerencsénk a jövőben is.

A tisztán szépirodalmi tartalom mellett nem hanyagoljuk el e lapok társadalmi és művészi részét. Ez utóbbira ezentúl is nagy súlyt fogunk fektetni. Színházi rovatunk a legbővebb lesz. A fontos és érdekes társadalmi kérdésekről a közönséggel együtt konferenciákat tartunk, az önk által ismert csapáson, de új formában.

A Magyar Hírlap amellett, hogy a legterjedelmesebb napilap, módot keres arra is, hogy olvasóit külön, ingyenes kedvezményekkel örvendeztesse meg. Ilyen a rendes **Karacsonyi Album**, amelynek arányai, tartalma nagyobbabszámú lesz az idén, mint akármely előző ében. Ezutal nemcsak díszes és szórakoztató, de minden művelt olvasóra nézve szükseges munkát adunk minden régi és új előfizetőnk kezébe, minden külön díj nélkül, bérmentve.

Előfizetőinknek negyedévenként 50 krajcárért küldjük meg a „**Kis Világ**” című képek gyermeklapot, amely a legjobb gyermeklap mai napszág.

Az „**Évszak**” című gyönyörű dívatlapot is potomságért, mindössze 80 krajcárért kapják a Magyar Hírlap előfizetői érvényedre.

A Magyar Szalon, e kiténő havi folyóiratot, szintén kedvezményesen áron kapják a Magyar Hírlap előfizetői.

A Magyar Hírlap és a Magyar Szalon együttesen előfizetve, egész évre 24 fírt helyett 20 fírt, fél évre 12 fírt helyett 10 fírt, negyedévre 6 fírt helyett 5 fírt.

A lapunkban most könyvalakban megjelenő érdekfeszítő regény eddigi folytatásait díjmentesen küldjük az ujonnan belépő előfizetőknék.

A Magyar Hírlap előfizetési árai ezek:
Negyedévre . . . . . 3 fírt 50 kr.
Egy hónapra . . . . . 1 fírt 20 kr.

Ebbe be van tudva a postaköltség a vidékre, illetve a házhoz hordatás Budapestben.

Előfizetni bármely naptól kezdve lehet.

Mutatványszámot 2—3 napig szívesen küld kívánatra a

MAGYAR HIRLAP kiadóhivatala,
Hovód-utca 4.

474 á. számhoz. 1898.

Versenyfárgyalási hrdetmény.

A Turóc-szent-mártoni m. kir. államépítészeti hivatal területén levő zsolna—alsókubinai állami közuton 1899., 1900., 1901., 1902., 1903. és 1904. években eszközöndő kavicszállítás biztosítása végett a folyó 1898. évi október hó 22-én a kereskedelmiügyi m. kir. ministerium és a fentnevezett államépítészeti hivatal helyiségében zárt írásbeli ajánlatok utján versenytárgyalás tartatik.

Felhivatnak emnélfogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a kereskedelemügyi m. kir. ministerium segédhivatalának igazgatójához, vagy a fentemlített államépítészeti hivatalhoz címezve, legkésőbb a kitűzött tárgyalási nap d. e. 10 órájáig nyújtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint általában a bármikor beérkezett táviratok és utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok öt pecséttel zárt borítékán a címzés felett világosan kiirandó az államépítészeti hivatal és azon állami közút neve, melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az államépítészeti hivatalban átvethető ajánlati és felosztási kimutatási minta szerint teendők meg.

Azon esetben, ha ajánlattevő a kereskedelemügyi minister úr Ó Nagyméltósága által elfogadott, s az államépítészeti hivatalnál kitett kömintától eltérő kényagot építésre szállítani, ennek saját pecsétjével ellátott két kivánna szállítani, ennek saját pecsétjével ellátott két mintáját ajánlatához mellékelni, s egyuttal a felosztási kimutatás 6. rovatában a termelési helyet is megjelölni tartozik.

Az árnak a kereskedelemügyi minister úr Ó Nagyméltósága által elfogadott s az államépítészeti hivatalnál kitett mintával azonos, vagy bár attól előző, de legalább is oly mindiségt anyagra kell vonatkoznia.

A benyújtott ajánlatok vissza nem vonhatók s mind-egy ajánlattevő ajánlatának beadásától számított nyolc hétig kötelezettségben marad.

Az államépítészeti hivatal területén átvonuló minden egyes állami közúti vonalra külön ajánlat nyújtandó be.

Az állami közutaknak csupán egyes részeire tett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Ugy az ajánlat, mind a hozzá mellékelt felosztási kimutatás, szabályszerű bélyeggel látandó el, és mindkettő az ajánlattevő által aláírandó.

A bántapénznek az állampénztárba vagy adóhivatalba történt befizetést igazoló nyugta az ajánlatához csatolandó.

A bántapénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett mennyiség után az ajánlati árak összegének 5%-át kell kiténnie.

Készpénz vagy értékpapír az ajánlatához nem melléklendő.

Azoknak az ajánlattevőknek, kiknek ajánlata el nem fogadottat, bántapénz az árjeltes eredménye feletti határozathozattal után fog kiadatni, illetve az intézkedés a kiadatás iránt megtehtetni.

A tett ajánlat vállalkozót azonnal, a kincstárt azonban csak azon naptól fogva kötelezi, melyen azt kereskedelemügyi minister úr Ó Nagyméltósága elfogadja.

A szállítási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta s ennek mellékletét képező felosztási kimutatás és köminták az államépítészeti hivatalnál a szokott kivatalos órákban átvethetők, illetve megtekinthetők.

Kelt Turóc-Szt.-Mártonban, 1898. szeptember 28-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Azonnal eladó vagy bérbeadó.

- 125 waggon acél bányasin, folyómétnrenként 5—12 kg. súlyig.
- 2000 folyóméter szállítható vágány 60 mm. magas, 5 kg. nehéz sinekből acéltalpakra szerelve, 500 mm. nyomtávolság.
- 150 darab szekrénykocsi 2 kbm úrtartalommal, 760 mm. nyomtávolságban kó, répa, vagy más tárgyak szállítására.
- 25 darab szekrénykocsi 1 3/4 kbm. úrtartalom, 760 mm. nyomtávolság, vasaljazattal, kó, répa és más tárgyak szállítására.
- 200 darab buktató kocsi, 3/4 kbm. úrtartalommal 600 mm. nyomtávolságban, föld, homok és más tárgyak szállítására.
- 8 darab mozdony 760 mm. nyomtávolságban, 30—50 HP. 2 és 3 csatlós.
- 3 darab mozdony szabványos nyomtávolságban. Ezen tárgyak nagyobb része a transversalis műtépítésnél az alföldön voltak bérletben, és az építési helyeken jelenleg megtekinthetők.

Orenstein és Koppel

Budapest, Felső-erdősor 24. (Andrássy-ut sarkán.)

V.k.296. sz. 1898.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó ezenel közhírre teszi, m szerint a turócú keresk és hitelintézet részére Búchler Dávid és neje Teréz valamint Rosenberg Samu ellen 150 fírt és járuléki kielégítésére Búchler Dávid és Teréz ellenében azon felül foglalt és 770 fírt becsült 140 drb jul. egy kos. 2 úszó és egy fábló felállított és szét szedhető jégvegem mely tárgyak Enderle István privyveiki lakos részére 95 fírt iránt 1898. V. 1/2 sz. alatt eredetileg úszózeiratnak. továbbá Rosenberg Samunak a 826 fírtnyi értékben lefoglalt 10 drb egy éves borjú és 169 jul nyilvános árverésül az új határnap 1898. évi október hó 7-ének d. e. 9 órája Znióvárjára vasuti állomás mellett és ezen a napon folytatódal dél előtt 11 órája a helyszínen Nagy-Szoócón köztüzeti miről a felek és a vevő közönség ezenel értesítettek. Znióvárjálán, 1898. évi szeptember hó 22-én. Szibner, járásbírósi végrehajtó

2059. sz. 1898. tk.

Hirdetmény.

Kliesin közég telekkönyve bírtok szabályozás következtében az 1899. évi 2579. számú szabályrendelethez képest átalakítatik és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII és az 1891. XVI. t.cikkék a tényleges bírtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.cikkben szabályozott eljárás, a telekgyökkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottatik.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1898. évi október hó 24-én fog kezdődni.

Emnélfogva felhivatnak:

- 1) az összes érdekelt, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezett ellen netaláni észrevételekkel annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásoktól jöhívment harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetők;
- 2) mindazok, a kik a telekgyökkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldött bizottsága előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;
- 3) mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.c. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t.c. 6., 7. és 9. §§-ár értelmében szükséges adatokat megszereszi iparkodjanak és azokkal igényeiket a bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az úton nem érvényesíthetik — és a bélyeg és illeték elégedési kedvezménytől is elesnek; és
- 4) azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvánítkönyvileg bejegyezve, úgyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztés kérelmeztek illetve hogy törlesít engedély nyilvánítsa végett a bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellen esetben a bélyegmentesség kedvezménytől elesnek.

Kir. Járásbírósg mint telekkönyvi hatóság Turóc-Szt.-Mártonban, 1898. szeptember hó 4-én.

Fekete, kir. itélő táblai bíró.

The Premier Cycle Co. Ltd.
Hillman, Herbert & Cooper
Egy évi production 60.000 kerékpár.
Képviselet: FISCHER ADOLF és FIA

Képviselet: FISCHER ADOLF és FIA Turóc-Szt.-Márton.